

gunstig van broeder Jonathan onderscheiden. De steen die te Valladolid tegen den spoorwegcoupé van den vertrekkenden Amerikaanschen gezant is geworpen, is bijna zijn eenig bewijs van zwakheid geweest. Maar denzelfden gezant was te Madrid uitgeleide gedaan door den prefect en zijgend had de menigte hem zien gaan naar het door gendarmerie afgezette station, terwijl een groep staatsambtenaren bij het vertrek van den trein de hoeden lichtten en geen andere kreet werd vernomen dan: leve Spanje! Na dien tijd zijn te Madrid, Barcelona, Valencia, Valladolid en elders ongeregeldheden gepleegd, heeft men Amerikaansche vlaggen en wapenschilden neergerukt en den President der Unie in beeltenis verbrand; maar toen was de oorlog nagenoeg begonnen en de beweging was meer van patriottischen dan van voor den vijand beleedigenden aard. De houding der hooge staatsambtenaren en politieke leiders getuigde van fiere vaderlandsliefde en van een hoog gevoel van eer. Sagasta, die pas een liberale meerderheid van zeker honderd stemmen in de Cortes heeft weten bijeen te brengen, verzocht niettemin de Regentes de leiders van alle staatkundige partijen te raadplegen en nagenoeg allen rieden tot handhaving van het kabinet. Zelfs de pretendent, Don Carlos, zou, ware hij geraadpleegd, aldus geadviseerd hebben. De opening der nieuwe Cortes geschiedde met een ceremonieel en een luister, als gold het een ernstig feest van hoog-nationale beteekenis, waarvan, als een symbool, het bleeke koninkje, met den zeldzamen keten van het Gulden Vlies van Karel V om den hals, het middelpunt uitmaakte. Alles waardig, plechtig, trotsch, met een middel-eeuwschen tint gekleurd, in een historische mise-en-scène, die de bewondering van den toeschouwer wekt.

De omstandigheden en de gebeurtenissen der laatste maanden dwingen letterlijk tot sympathie voor Spanje — waarvoor ik als Nederlander, ik moet het bekennen, anders niet licht ontvankelijk ben. Ik heb bij den hardnekkigen strijd van Maceo, Gomez en hun Cubanen tegen den onderdrukker, verpersoonlijkt in den meedoogenloozen Weyler, meermalen aan den strijd moeten denken die nu drie eeuwen geleden tegen denzelfden vijand in Europa gestreden en in beginsel reeds beslecht was. Maar tegenover het plutocratische, jingoïstische, drijvende, dringende, tierende, opsnijderige, bemoeizieke, begeerige, ongemanierde Noord-Amerika heeft Spanje geheel de mooie rol gespeeld. Welk een houding daarginds van regeering en wetgevende macht zoowel tegenover Spanje's aanvankelijk toegeven als Spanje's weigeren. En nadat Spanje de betrekkingen had afgebroken, wat vreemde handelwijs de vlooteskaders te bevelen naar Cuba te stoomen en Spaansche schepen op te brengen, terwijl men nog in het onzekere verkeerde en zijn weifeling niet verborg, of het ook fatsoenlijker zou staan nog een officieele oorlogsverklaring te doen. Welk een enormiteit, een deel van den groothandel, *corners* vormend om de prijzen op te drijven van de handelswaren welke de eigen landsregeering voor het voeren van den oorlog behoefde. En waar de vaderlandsliefde zich uitte, — in hoe belachelijke vormen vaak: zooals de groote winkelier, die een bataljon van zijn winkelbedienden aanbood om als hulptroepen dienst te doen en hij zou het zelf